

บทคัดย่อ

ภาษาดากไบเป็นภาษาไทกลุ่มตะวันตกเฉียงใต้ แต่สถานะของภาษาดากไบในสาขาย่อยของภาษาตระกูลไทยังไม่ชัดเจน งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์จะศึกษาเปรียบเทียบลักษณะทางภาษาของภาษาดากไบกับภาษาไทยถิ่นและภาษาไทกลุ่มอื่นๆ เพื่อพิสูจน์ว่าภาษาดากไบมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสายใกล้ชิดกับภาษาไทถิ่นใด โดยใช้วิธีการศึกษาแนวภาษาศาสตร์พรรณนา (Descriptive Linguistics) และภาษาศาสตร์เปรียบเทียบ (Comparative Linguistics) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลภาคสนามภาษาดากไบ ไทพวน ไทดำ และผู้ไท เพื่อจัดทำรายการคำศัพท์แล้ววิเคราะห์และพรรณนาระบบเสียง เก็บรวบรวมข้อมูลภาษาไทยกลาง เหนือ อีสาน และได้จากเอกสาร แล้วเปรียบเทียบความสัมพันธ์ของภาษาดากไบกับภาษาไทยกลาง เหนือ อีสาน ใต้ ไทพวน ไทดำ และผู้ไท ผลการศึกษาเปรียบเทียบภาษาดากไบกับภาษาไทถิ่นต่าง ๆ พบว่า ก) ภาษาดากไบมีลักษณะการกลายเสียงพยัญชนะต้นดั้งเดิมกักก้องเป็นเสียงกักไม่ก้องมีกลุ่มลม (กลุ่ม PH) เหมือนกับภาษาไทยกลาง อีสาน ใต้ ไทพวน และผู้ไท ข) ภาษาดากไบมีลักษณะการแยกเสียงวรรณยุกต์แบบสองทางและมีการรวมเสียงวรรณยุกต์ที่เปลี่ยนแปลงมาจากวรรณยุกต์ดั้งเดิม B กับ DL เหมือนกับภาษาผู้ไทและไทดำ ค) ภาษาดากไบมีลักษณะการยัดเสียงของเสียงสระสูงดั้งเดิมเป็นเสียงยาวในคำพยางค์ปิดคล้ายคลึงกับภาษาผู้ไท ง) ภาษาดากไบมีการใช้คำศัพท์เฉพาะจำนวนหนึ่งที่ไม่ปรากฏในภาษาไทยกลางและใต้ แต่กลับปรากฏในภาษาไทยเหนือ อีสาน ไทดำ ไทพวน และผู้ไท ทั้งนี้ภาษาดากไบใช้คำศัพท์เฉพาะร่วมกับภาษาผู้ไทมากกว่าภาษาไทอื่นๆ จากผลการวิจัยทั้ง 4 ประการผู้วิจัยจึงสรุปว่าภาษาดากไบมีความสัมพันธ์ทางเชื้อสายกับภาษาผู้ไทมากที่สุด

ABSTRACT

The position of Tak Bai among the Southwestern Tai dialects has not yet been appropriately verified. This research aims at comparing some linguistic characteristics of Tak Bai and other Tai dialects so as to prove their genetic relationship. The methodology used is that of descriptive and comparative linguistics. Fieldworks on Tak Bai, Black Tai, Phuan and Phu Tai have been conducted. Their vocabularies and phonological systems are then analyzed and described. In addition, linguistic data of 4 Thai dialects, i.e Northern, Central, Northeastern and Southern Thai, are drawn from several sources. The comparative study of these dialects shows that : a) with respect to the phonological changes of proto voiced stops, Tak Bai falls in the same PH-group as Central, Northeastern and Southern Thai dialects, Phuan and Phu Tai ; b) with respect to tonal splits and mergers, Tak Bai exhibits a 'two-way split' and a 'B=DL merger', similar to Phu Tai and Black Tai ; c) with respect to the lengthening of proto Tai high vowels in close syllables, Tak Bai behaves in the same way as Phu Tai ; d) certain lexical items in Tak Bai which are not found in Central and Southern Thai are present in Northern and Northeastern Thai dialects, Black Tai, Phuan, and Phu Tai. In this respect, Phu Tai shares a larger number of lexical items with Tak Bai than other dialects under study. These 4 evidences lead to the conclusion that genetically Tak Bai and Phu Tai are closely related.